

باسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ: ۱۳۹۸/۲/۱۸
شماره: ۱/۰۱/۸۳۱۹۳
دارد: پیوست

مسئولان مومن در نظام اسلامی باید احکامات کشوری خود را در خدمت دعوت به نماز بگذارند "مقام معلم ربه‌ی"

معاونین محترم حوزه ستادی

مدیران محترم سازمان اقامه نماز استان‌ها

سلام عليکم

با احترام، به پیوست "آئین نامه شورای عالی توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز وزارت آموزش و پرورش" که به تازگی تدوین و توسط وزیر محترم ابلاغ شده است جهت اطلاع و بهره برداری خدمتتان ارسال می‌گردد.

محمود مظفر
قائم مقام سازمان اقامه نماز

(P)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

گمینه پرسنی
بخشنامه ها و دستورالعملهای اداری

واحدهای مذهبی:

اعضا شورای معاونت جهت استعفار

استان: مدیرکل / معاون پرورش

شهرستان / منطقه / ناحیه: مدیر

واحدهای آموزش و مدیر

هادهندگ کننده در استان گمینه مستندسازی

کد: ۹/۱/۲۰۰۵/۹۸

مدیرکل محترم و رئیس شورای اقامه نماز استان...

با سلام و احترام

ضمن آرزوی توفيق روزافزون، با عنایت به جایگاه رفع اقامه نماز در آیات و روایات، از جمله، آیه ۴۱ سوره مبارک حج «الذینِ إِنْ مُكَلَّهُمْ فِي الْأَرْضِ أَفَمُوا الْمُلَائِكَةُ» نقش مهم و بی‌بدیل آموزش و پرورش در ترویج فرهنگ اقامه نماز، انکارناپذیر است. همچنین پیام ارزشمند مقام معظم رهبری (مدخله‌العالی) به بیست و هفتمنی اجلال سراسری نماز و تأکید معظم‌له بر مزین نمودن مدارس به نمازخوانی نوجوانان و تأکید رئیس جمهور محترم در اجلس مذکور مبنی بر نقش خانواده در تعیق ایمان و اقامه نماز نوجوانان و جوانان، مبین این مهم است.

در راستای توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز و تحقق منویات مقام معظم رهبری (مدخله‌العالی)، وظایف و اختیارات ستاد اقامه نماز به شورای عالی ارتقا می‌یابد و به پیوست، آیین‌نامه شورای عالی توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز وزارت آموزش و پرورش، جهت اطلاع و اجرای مفاد آن از سطح ستاد تا مدرسه ارسال می‌گردد. مقتضی است در اسرع وقت نسبت به برگزاری جلسات شورای اقامه نماز در استان، مناطق و مدارس اقدام نمایید و ضمن رفع موانع و محدودیت‌های ترویج فرهنگ اقامه نماز و شناسایی روش‌های خلاقانه مبتنی بر اصول تعلیم و تربیت اسلامی، آموزش، تشویق و ترغیب کودکان و نوجوانان به اقامه نماز در مدارس و... زمینه توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز را در مدارس بیش از پیش، فراهم آورید و هر دو ماه یکبار گزارش اقدامات انجام‌شده را به دبیرخانه این شورا ارسال نمایید. به امید آنکه خداوند متعال همه ما را در زمرة اقامه کنندگان نماز قرار دهد.

سید محمد بطحابی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

آئین نامه

شورای عالی توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز
وزارت آموزش و پرورش

معاونت پژوهشی و فرهنگی

۱۳۹۷

امام خمینی^(۴): در اسلام هیچ فریضه‌ای بالاتر از نماز نیست.

مقام معظم رهبری مذهب‌العالی: مدیران دستگاه‌های اداری و دولتی خود متصدی اقامه نماز در آن دستگاه‌ها شوند.

دکتر حسن روحانی: آموزش و پرورش بزرگ‌ترین وظیفه را در ترویج نماز به عهده دارد.

مقدمه:

در فرهنگ انسان‌ساز اسلام، نماز، به عنوان ستون دین (الصلوٰة عمود الدين)^۱، تعالیٰ بخش انسان (الصلوٰة معراج المومن)^۲ بازدارنده از کری‌ها و پلشتی‌های فردی و اجتماعی (ان الصلاة تهیٰ عن الفحشاء و المنكر) می‌باشد و برپایی این فریضه الهی و بسط و گسترش فرهنگ آن، مورد تأکید فراوان قرار گرفته که رسالت خطیر حکومت دینی، اقامه نماز (الذين ان مكثاهم في الأرض اقام الصلوٰة)^۳ معروف شده است.

وزارت آموزش و پرورش در راستای تحقق منابع مقام معظم رهبری مذهب‌العالی در بیست و هفتین جلسه نماز که فرمودند: «آموزش و پرورش می‌تواند در این عرصه از اثرگذارترین‌ها باشد. مدارس را مزین کنید به نمازخوانی نوجوانان، این برترین تضمین برای سلامت آینده جامعه است».^۴ همچنین اهداف و راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، با تشکیل شورای عالی توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز با استعداد از خداوند منان و متکی بر تجارب اثباته در این باره با برنامه‌ریزی و نظارت مستمر زمینه باور و التزام آگاهانه و آزادانه به این فریضه الهی در جامعه مخاطبان (دانش‌آموزان، معلمان، مربیان و خانواده‌ها) را فراهم می‌آورد.

اهداف:

- نهادینه‌سازی فرهنگ اقامه نماز در راستای تقویت تربیت دینی و افزایش ایمان و ارتقای عمل صالح دانش‌آموزان
- فراگیر شدن اشتیاق نظری و عملی به اقامه نماز در نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی
- سیاست‌گذاری برای عملیاتی شدن راهبردهای اجرایی طرح جامع تقویت و ترویج فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی

^۱- قال رسول الله: الصلوٰة عمود الدين ... وسائل الشيعة، ج ۴ - صفحه ۲۷

^۲- قال رسول الله: الصلوٰة معراج المومن، اعتقادات، علامه مجلسی، صفحه ۲۹، به نقل از سرالصلوٰة امام خمینی (ره)، صفحه ۷

^۳- سوره عنكبوت، آیه ۴۵

^۴- سوره حج، آیه ۱۴

^۵- بخشی از پیام مقام معظم رهبری به بیست و هفتین جلسه سراسری نماز آذر ۱۳۹۷

ماده ۱- مستندات:

- سند تحول بنیادین - راهکار ۱/۳ - توسعه فرهنگ اقامه نماز و اهتمام به برپایی نماز جماعت در مدرسه و ...
- منیبات و پیام‌های مقام معظم رهبری مدظله‌العالی به اجلاسیه‌های بیست و هفتگانه نماز
- آیین‌نامه ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز تصویب هیأت وزیران
- شیوه‌نامه تشکیل شورای اقامه نماز دستگاه‌های اجرایی کشور
- طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی (سند چامع نماز)

ماده ۲- ترکیب و شرح وظایف شورای عالی توسعه، ترویج فرهنگ اقامه نماز وزارت آموزش و پرورش

الف) ترکیب شورا:

- وزیر آموزش و پرورش / رئیس شورای عالی توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز
- نماینده ولی فقیه و رئیس ستاد مرکزی اقامه نماز کشور / عضو شورا
- نماینده رئیس جمهور در امر اقامه نماز / عضو شورا
- قائم مقام و رئیس مرکز امور هماهنگی، ارتباطات و حوزه وزارتی / عضو شورا
- معاون پرورشی و فرهنگی / نائب رئیس شورا
- مدیر کل قرآن، عترت و نماز / دبیر شورا
- معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی / عضو شورا
- معاون حقوقی و امور مجلس / عضو شورا
- معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی / عضو شورا
- معاون آموزش متوسطه / عضو شورا
- معاون تربیت بدنی و سلامت / عضو شورا
- معاون وزیر و رئیس سازمان نوسازی / عضو شورا
- معاون وزیر و رئیس سازمان نهضت سوادآموزی / عضو شورا
- معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی / عضو شورا
- معاون وزیر و رئیس سازمان مدارس غیردولتی و مشارکت‌های مردمی / عضو شورا
- معاون آموزش ابتدایی / عضو شورا
- دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش / عضو شورا
- مشاور وزیر در امور قرآن، عترت و نماز / عضو شورا
- رئیس دانشگاه فرهنگیان / عضو شورا
- رئیس مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان / عضو شورا
- قائم مقام وزیر و رئیس مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور / عضو شورا
- مدیر عامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان / عضو شورا
- رئیس مرکز سنجش آموزش و پرورش / عضو شورا
- رئیس مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و فناوری اطلاعات / عضو شورا
- رئیس پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش / عضو شورا

- ۵ مدیرکل ارزیابی از عملکرد و پاسخگویی به شکایات/ عضو شورا
- ۶ رئیس مرکز حراست/ عضو شورا
- ۷ رئیس دانشگاه شهید رجایی/ عضو شورا
- ۸ مدیرکل دفتر انجمن اولیاء و مربیان/ عضو شورا

ب) وظایف شورای عالی توسعه، ترویج فرهنگ اقامه نماز وزارت آموزش و پرورش:

۱. برنامه‌ریزی برای اجرایی شدن راهبردهای طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی (متن سند طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز... طی نامه شماره ۲۰۰/۱۳۰۰۲ تاریخ ۹۲/۰۷/۰۴ به استان‌ها ابلاغ شده است).
۲. سیاست‌گذاری و هماهنگی لازم در چارچوب نظام جامع برنامه‌ریزی نظارت و ارزیابی توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز
۳. تصویب برنامه‌های (بلندمدت، میان مدت و کوتاه‌مدت) دستگاه در راستای طرح جامع نماز از ستد تا مدرسه
۴. تصویب اعتبارات و منابع مورد نیاز اجرای برنامه‌ها
۵. ایجاد ساز و کار لازم و برنامه‌ریزی برای احداث توسعه و تجهیز نمازخانه‌ها در مراکز آموزشی و تربیتی
۶. تنظیم ساز و کار مناسب نظارت، ارزیابی، رصد و پایش مستمر برنامه‌ها و فعالیت‌ها از مدرسه تا ستد
۷. نظارت، ارزیابی و آسیب‌شناسی جهت اصلاح برنامه‌ها، فرایندها و روش‌ها
۸. بررسی و تصویب ساز و کار مناسب جهت بهره‌گیری از ظرفیت سایر دستگاه‌ها
۹. ایجاد ساز و کار مناسب برای تجلیل و تقدیر از فعالان و خادمان اقامه نماز دستگاه از صفت تا ستد
۱۰. برنامه‌ریزی برای توامندسازی معلمان، مدیران، مدیران، کارشناسان به ویژه دانشجو فرهنگیان در راستای توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز
۱۱. برنامه‌ریزی برای توسعه ترویج فرهنگ اقامه نماز در خانواده‌ها با استفاده از ظرفیت انجمن اولیاء و مربیان
۱۲. برنامه‌ریزی لازم برای استفاده هدفمند و هوشمندانه از فضای مجازی و سایر رسانه‌های شبکه‌داری و تصویری برای توسعه فرهنگ اقامه نماز در بین جامعه هدف
۱۳. برنامه‌ریزی برای بسط و گسترش آموزش‌های مستقیم و غیرمستقیم اقامه نماز در کتب درسی تمامی پایه‌های تحصیلی

ماده ۳- شرح وظایف دبیرخانه شورای عالی توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز

۱. تمهیدات لازم جهت برگزاری به موقع جلسات شورا
۲. انجام مکاتبات اداری و پیگیری اجرای مصوبات جلسات شورا
۳. تدوین و پیشنهاد برنامه‌های (بلندمدت، میان مدت و کوتاه‌مدت) و ارائه به شورا
۴. نظارت و ارزیابی بر فرآیند برنامه‌ها و نتایج و پیامدهای حاصل از آن و ارائه گزارش نهایی به شورا
۵. ایجاد حساسیت لازم بین مدیران ارشد و میانی و کارکنان دستگاه نسبت به امر نماز
۶. انعکاس انتظارات و سیاست‌های سالانه ستد اقامه نماز کشور به شورا
۷. جمع‌آوری سوابق و مستندات برنامه‌ها و فعالیت‌های اقامه نماز دستگاه و ارائه گزارش آن به ستد اقامه نماز کشور
۸. برنامه‌ریزی جهت تجلیل و تقدیر از فعالان و خادمان نماز

تبصره: زمان‌بندی جلسات شورای عالی توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز
جلسات شورای توسعه و ترویج اقامه نماز می‌باشد به صورت مستمر و منظم هر دو ماه یک بار تشکیل گردد.

ماده ۴- ترکیب و شرح وظایف شورای توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز استان

(الف) ترکیب شورا:

- مدیر کل آموزش و پرورش / رئیس شورا
- مدیر کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس / عضو شورا
- مدیر ستاد اقامه نماز استان / عضو شورا
- معاون پرورشی و فرهنگی / مدیر شورا
- معاون آموزش متوسطه / عضو شورا
- معاون آموزش ابتدایی / عضو شورا
- معاون تربیت بدنی و سلامت / عضو شورا
- معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی / عضو شورا
- معاون نهضت سوادآموزی استان / عضو شورا
- رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی / عضو شورا
- رئیس اداره آموزش اولیا و مریبان / عضو شورا
- رئیس اداره حراست / عضو شورا
- رئیس اداره مرکز اطلاع رسانی و روابط عمومی / عضو شورا
- معاون برنامه‌ریزی منابع انسانی و فناوری اطلاعات / عضو شورا
- مدیر کانون پرورش فکری کردکان و نوجوانان / عضو شورا
- رئیس اداره قرآن، عترت و نماز / عضو شورا

(ب) شرح وظایف شورا:

۱. برنامه‌ریزی برای اجزایی شدن راهبردهای اجرایی سطح مدرسه طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی
۲. تدوین برنامه‌های عملیاتی اقامه نماز در سطح استان
۳. جذب اعتبارات ابلاغی، تأمین و تخصیص منابع مالی مورد نیاز
۴. بهره‌گیری از منابع و ظرفیت‌های فرا سازمانی استان
۵. هدایت، نظارت و ارزشیابی عملکرد مناطق و ادارات تابعه
۶. تصمیم‌گیری جهت اجرای فعالیت‌ها و برنامه‌های اقامه نماز در سطح استان
۷. پیش‌بینی و اجرای دوره‌های آموزشی توانمندسازی برای معلمین، مدیران و کارشناسان
۸. جذب مشارکت‌های مردمی و تصمیم‌گیری در خصوص نحوه همکاری و هزینه کرد آن
۹. بررسی گزارش‌های شورای عالی نماز شهرستان/ مناطق/ تابعه و پاسخگویی به مسائل
۱۰. همکاری با ستاد اقامه نماز استان در راستای اجرای تفاهم‌نامه فی‌مایین
۱۱. احداث، بهسازی و تجهیز نمازخانه مدارس با همکاری اداره کل نوسازی و خیرین

۱۲. جمع آوری سوابق و مستندات برنامه ها و فعالیت های اقامه نماز استان و ارائه گزارش حوزه ستادی
۱۳. تجلیل و تقدیر از فعالان و خادمان نماز سطح استان تا مدرسه
۱۴. نظارت بر عدم تغییر کاربری نمازخانه ها در مدارس
۱۵. نظارت بر ساماندهی ائمه جماعات مدارس (روحانی، همکار فرهنگی) و ثبت اطلاعات آنها در سامانه همگام
۱۶. نظارت بر ثبت اطلاعات نماز مدارس در سامانه ارزیابی عملکرد وزارت متبع

تبصره:

الف) در هر ماه یک جلسه تشکیل می گردد و صور تجلیسات به همراه گزارش اقدامات آنجام گرفته به دبیرخانه شورای عالی نماز وزارت متبع ارسال گردد.

ب) نهادهای ذیل نیز به تناسب دستور کار جلسه به عنوان مدعو به اعضا اضافه خواهد شد.

- امام جمعه استان
- مدیرکل اوقاف و امور خیریه
- نماینده سازمان تبلیغات اسلامی
- رئیس یا نماینده حوزه علمیه
- نماینده صدا و سیما

ماده ۵- ترکیب و شرح وظایف شورای توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز منطقه/ شهرستان/ ناحیه

(الف) ترکیب شورا:

- رئیس اداره آموزش و پرورش / رئیس شورای توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز
- معاون پرورشی و تربیت بدنی / دبیر شورا
- معاون آموزش متوسطه / عضو شورا
- معاون آموزش ابتدایی / عضو شورا
- معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی / عضو شورا
- رئیس اداره نهضت سوادآموزی / عضو شورا
- کارشناس مسئول انجمن اولیا و مریبان / عضو شورا
- کارشناس مسئول حراست / عضو شورا
- کارشناس مسئول / کارشناس اقامه نماز / دبیرخانه شورا

(ب) شرح وظایف شورا:

- اجرایی نمودن راهبردهای اجرایی سطح مدرسه طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی
- تدوین برنامه های عملیاتی اقامه نماز در سطح منطقه / شهرستان
- جذب اعتبارات ابلاغی، تأمین و تخصیص منابع مالی مورد نیاز
- بهره گیری از منابع و ظرفیت های فرا سازمانی منطقه / شهرستان
- هدایت، نظارت و ارزشیابی عملکرد مدارس و مراکز تربیتی
- تصمیم گیری جهت اجرای فعالیت ها و برنامه های اقامه نماز در سطح مدارس و مراکز تربیتی
- پیش بینی و اجرای دوره های آموزشی توانمندسازی برای معلمان، مدیران و کارشناسان
- جذب مشارکت های مردمی و تصمیم گیری در خصوص نحوه همکاری و هزینه کرد آن

- بررسی گزارش‌های شورای اقامه نماز مدارس و مراکز تربیتی و پاسخگویی به مسائل آنها
- احداث، بهسازی و تجهیز نمازخانه مدارس با همکاری اداره کل نوسازی و خیرین
- جمع‌آوری سوابق و مستندات برنامه‌ها و فعالیت‌های اقامه نماز مدارس و مراکز تربیتی و ارائه گزارش به استان
- تجلیل و تقدیر از فعالان و خادمان نمازخانه‌ها در مدارس
- نظارت بر عدم تغییر کاربری نمازخانه‌ها در مدارس
- نظارت بر ساماندهی ائمه جماعات مدارس (روحانی، همکارفرهنگی) و ثبت اطلاعات آنها در سامانه هنگام
- نظارت بر ثبت اطلاعات نماز مدارس در سامانه ارزیابی عملکرد وزارت متبع

تبصره:

الف) در هر ماه یک جلسه تشکیل می‌گردد و صورت تجلیسات به همراه گزارش اقدامات انجام گرفته به دیرخانه شورای اقامه نماز استان ارسال گردد.

ب) نهادهای ذیل نیز به تأسیب دستور کار جلسه به عنوان مدعو به اعضا اضافه خواهد شد.

- امام جمعه منطقه/ شهرستان
- رئیس اداره اوقاف و امور خیریه
- رئیس یا نماینده سازمان تبلیغات اسلامی
- رئیس یا نماینده حوزه علمیه

ماده ۶- ترکیب و شرح وظایف شورای توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز مدرسه

(الف) ترکیب شورا:

- مدیر مدرسه/ رئیس شورای توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز
- معاون پرورشی مدرسه/ دیر شورا
- معاون آموزشی/ عضو شورا
- معاون اجرایی/ عضو شورا
- نماینده دیران/ عضو شورا
- دیر قرآن و دین و زندگی/ عضو شورا
- رئیس انجمن اولیا و مربیان مدرسه/ عضو شورا
- امام جماعت مدرسه/ عضو شورا
- نماینده شورای دانش آموزان/ عضو شورا

(ب) شرح وظایف شورا:

۱. اندرج زنگ نماز به مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه در برنامه درسی قبل از شروع سال تحصیلی برای تمامی دانش آموزان نوبت صبح و عصر (به گونه‌ای که همه دانش آموزان مدرسه یا در نماز جماعت شرکت کنند و در صورت عدم ظرفیت نمازخانه، برای مابقی دانش آموزان آموزش احکام در کلاس‌ها تشکیل شود).
۲. تمهید مقدمات و همراهی برای برگزاری نماز جماعت مدرسه با مشارکت معلمان، دانش آموزان و اولیاء

۳. برنامه ریزی برای اجرایی شدن راهبردهای اجرایی سطح مدرسه طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی
۴. آماده سازی و زیباسازی نمازخانه مدرسه
۵. جذب امام جماعت مدرسه و در صورت عدم دسترسی به روحانی ، انتخاب و انتصاب یکی از همکاران واحد شرایط و محظوظ و ثبت اطلاعات آن درسامانه همگام وزارت متبع
۶. تبیین برنامه های اقامه نماز برای معلمان، اولیاء و دانش آموزان
۷. تنظیم فعالیت ها و برنامه های اجرایی اقامه نماز در آموزشگاه
۸. استفاده بهینه از ظرفیت جلسات و کلاس های آموزش خانواده و گفتمان نماز
۹. تجلیل و تقدیر از دانش آموزان فعال و خادم نماز آموزشگاه در پایان هر ماه
۱۰. تشکیل چلست هر ماه یکبار و ارسال صور تجلیسات به همراه گزارش اقدامات انجام گرفته به دبیرخانه شورای اقامه نماز منطقه / شهرستان
۱۱. ثبت اطلاعات نماز مدرسه درسامانه ارزیابی عملکرد وزارت متبع (طرح ارزیابی طرح توسعه و تعمیق فرهنگ اقامه نماز)

